

**AGENCIJA ZA
NADZOR OSIGURANJA**
CRNA GORA

**PLAN RADA
AGENCIJE ZA NADZOR OSIGURANJA
ZA 2018. GODINU**

Podgorica, septembar 2017. godine

AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA

Moskovska 17/A M/C1, 81000 Podgorica

Crna Gora

Tel: +382 20 513 502

Fax: +382 20 513 503

E-mail: agencija@ano.co.me

Veb sajt: www.ano.me

SADRŽAJ:

I UVOD	4
II NORMATIVNE AKTIVNOSTI.....	6
III NADZOR NAD POSLOVANJEM SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA.....	7
IV ZAŠTITA OSIGURANIKA, ODNOSNO KORISNIKA OSIGURANJA.....	10
V LICENCIRANJE SUBJEKATA NA TRŽIŠTU OSIGURANJA.....	11
VI IZVJEŠTAVANJE I ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA OSIGURANJA	12
VII RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH I ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA.....	15
VIII BILATERALNA I MULTILATERALNA SARADNJA.....	16

I Uvod

Agencija za nadzor osiguranja Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija) je osnovana u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG“ br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 55/16; u daljem tekstu: Zakon), sa ciljem obezbjeđenja adekvatne zaštite interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja, stabilnosti i razvoja djelatnosti osiguranja zasnovanih na zdravoj konkurenciji i jednakim uslovima poslovanja.

Plan rada Agencije za 2018. godinu sadrži pregled aktivnosti iz nadležnosti Agencije koje će se sprovesti poštujući načela ravnopravnosti svih subjekata na tržištu osiguranja u Crnoj Gori, transparentnosti, efikasnosti i efektivnosti u poslovanju. Imajući u vidu navedeno, Agencija će u 2018. godini sprovesti:

- ✚ aktivnosti unaprjeđenja regulative za oblast osiguranja koje će se realizovati usklađivanjem Zakona o osiguranju sa direktivom Solventnost II, uz tehničku pomoć finansiranu sredstvima pretprijetnih fondova (IPA II);
- ✚ nadzorne aktivnosti koje će se realizovati putem posrednih i neposrednih kontrola subjekata nadzora, izricanjem mjera nadzora onim subjektima u čijem poslovanju se utvrde nezakonitosti ili nepravilnosti i kontinuiranim praćenjem postupanja po izrečenim mjerama nadzora;
- ✚ zaštitu, odnosno sprječavanje ugrožavanja interesa osiguranika i drugih korisnika osiguranja koji će se obezbijediti kroz razmatranje prigovora na rad subjekata nadzora, davanje i objavljivanje tumačenja i mišljenja o primjeni zakonske i podzakonske regulative, upoznavanje javnosti sa novinama u regulativi putem internet stranice, kroz saradnju sa Privrednom komorom Crne Gore i putem medija;
- ✚ licenciranje subjekata na tržištu osiguranja davanjem saglasnosti, dozvola, odobrenja i ovlašćenja na akte i radnje društava za osiguranje, društava za zastupanje i posredovanje u osiguranju i drugih subjekata nadzora, u skladu sa Zakonom;

- ✚ izvještavanje o stanju na tržištu osiguranja i *ad hoc* istraživanja tržišta osiguranja;
- ✚ razvojne aktivnosti u dijelu infrastrukturnih i administrativnih kapaciteta sa fokusom na unaprjeđenje tehničko-tehnološke infrastrukture informacionog sistema Agencije i razvoj stručnih kapaciteta zaposlenih u domenu priprema za transponovanje i primjenu novog koncepta supervizije osiguranja zasnovanog na rizicima, u skladu sa zahtjevima novog EU *acquis-a* u oblasti osiguranja i
- ✚ saradnju sa institucijama sistema, drugim nadzornim institucijama i međunarodnim organizacijama iz oblasti osiguranja.

Plan rada Agencije za nadzor osiguranja za 2018. godinu je usvojen na 229. sjednici Savjeta Agencije, održanoj dana 29. septembra 2017. godine.

II Normativne aktivnosti

Prioritetni normativni cilj Agencije u 2018. godini je izrada nacрта novog Zakona o osiguranju, u skladu sa regulatornim okvirom Solventnost II.

U cilju realizacije ovog zahtjevnog projekta, Agencija je sprovela aktivnosti na realizaciji projekta koji se finansira iz pretprijetnih fondova IPA II, a kroz koji će biti obezbijedena potrebna stručna i tehnička pomoć u ovom domenu.

Kao pripremu za prelazak na novi režim supervizije i poslovanja društava za osiguranje, Agencija će nastaviti sa pripremnim aktivnostima u dijelu upućivanja društava za osiguranje za prilagođavanje poslovanja pojedinim segmentima Solventnosti II, započetih u toku 2017.godine (za oblasti upravljanja društvima za osiguranje, poslove reosiguranja i prenos izdvojenih poslova).

Nadalje, nastaviće se aktivnosti na izmjenama Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, koji bi trebalo da do kraja IV kvartala 2017, u skladu sa Programom rada Vlade, bude utvrđen u formi predloga. Ovim zakonom otkloniće se postojeće neusaglašenosti sa direktivom 2009/103/EC, kao i nedostaci uočeni u praksi. Agencija je Ministarstvu finansija već dostavila tekst usklađen sa rezultatima javne rasprave, koju je to ministarstvo sprovelo.

Pored navedenog, kako su zemlje članice EU dužne da do kraja februara 2018. godine implementiraju novu direktivu o distribuciji proizvoda osiguranja 2016/97/EC (*Insurance mediation directive 2*), Agencija će u okviru svojih aktivnosti sagledati i uticaj te direktive na oblast distribucije proizvoda osiguranja.

U toku 2018. godine, Agencija će nastaviti kontinuirane aktivnosti na unaprjeđenju postojeće regulative u skladu sa najboljom praksom, davanje sugestija i mišljenja u vezi sa primjenom postojeće regulative, kao i druge aktivnosti u cilju boljeg razumijevanja i adekvatne primjene propisa u nadležnosti Agencije. Navedene aktivnosti Agencija sprovodi kako po službenoj dužnosti tako i po zahtjevima subjekata nadzora i drugih pravnih i fizičkih lica.

Obzirom da je Agencija nadzorni organ u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma za osiguravače i zastupnike/posrednike koji se bave životnim osiguranjem, i da, pored ostalih obaveza, ima i obavezu donošenja smjernica kojima se bliže uređuju pitanja identifikacije, pregleda i praćenja klijenata u životnom osiguranju, to će shodno dinamici usvajanja izmjena Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, biti potrebno uskladiti i postojeće smjernice sa novim zakonskim odredbama.

III Nadzor nad poslovanjem subjekata na tržištu osiguranja

Agencija će, tokom 2018. godine, nadzorne aktivnosti sprovoditi putem: redovnih i ciljnih posrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje i Udruženja – Nacionalnog biroa osiguravača (u daljem tekstu: Udruženje), sveobuhvatnih i ciljnih neposrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje, društava za posredovanje u osiguranju, društava za zastupanje u osiguranju i banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju, donošenja mjera nadzora propisanih Zakonom za subjekte u čijem poslovanju su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti i kontrolom postupanja subjekata nadzora po istim.

Redovne posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja će se sprovoditi na kvartalnom i godišnjem nivou, na osnovu izvještaja, podataka i obavještenja koja su predmetni subjekti nadzora dužni da dostavljaju Agenciji u skladu sa Zakonom i pravilnicima kojima se propisuje sadržina izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji, kao i način i rokovi za njihovo dostavljanje.

Agencija će, o nalazima redovne godišnje posredne kontrole poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, sačiniti zapisnik koji će obuhvatiti:

- ▣ izvještaje o posrednoj kontroli poslovanja društava za osiguranje koji sadrže: pregled vlasničke i upravljačke strukture, pokazatelje solventnosti i kapitalne adekvatnosti, strukturu bruto tehničkih rezervi, pregled imovine koja služi za pokriće bruto tehničkih rezervi, pokazatelje produkcije, adekvatnosti trošenja premije i operativne profitabilnosti, reosiguranja i finansijske ravnoteže, rezultate poslovanja, indikatore

ažurnosti u rješavanju i isplati šteta, pregled nalaza internog revizora društva za osiguranje i status realizacije mjera nadzora izrečenih po osnovu prethodne redovne posredne kontrole;

- ✚ izvještaje o rizicima u poslovanju društava za osiguranje koji sadrže: pregled i ocjenu rizika osiguranja, tržišnog rizika, kreditnog rizika, rizika kapitalne podrške i operativnog rizika;
- ✚ izvještaje o godišnjoj posrednoj aktuarskoj kontroli društava za osiguranje koji sadrže: analizu usklađenosti sadržaja mišljenja ovlaštenog aktuara društva za osiguranje sa regulativom, kontrolu dovoljnosti premije, kontrolu načina obračuna tehničkih rezervi po vrstama tehničkih rezervi i ostvareni rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- ✚ izvještaje o posrednoj kontroli u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma društava koja se bave poslovima životnog osiguranja;
- ✚ izvještaj o posrednoj godišnjoj kontroli poslovanja Udruženja koji sadrži pokazatelje poslovanja Udruženja, Garantnog fonda i ažurnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva i pregled nalaza izvršene revizije finansijskih iskaza Udruženja.

Takođe, Agencija će, o nalazima redovnih kvartalnih posrednih kontrola poslovanja društava za osiguranje i Udruženja, sačiniti zapisnike koji će obuhvatiti:

- ✚ izvještaje o posrednoj kontroli poslovanja društava za osiguranje koji sadrže: pregled vlasničke i upravljačke strukture, pokazatelje solventnosti i kapitalne adekvatnosti, strukturu bruto tehničkih rezervi, pregled imovine koja služi za pokriće bruto tehničkih rezervi, pokazatelje produkcije, reosiguranja i finansijske ravnoteže, rezultate poslovanja, indikatore ažurnosti u rješavanju i isplati šteta, pregled nalaza internog revizora društva za osiguranje i status realizacije mjera nadzora izrečenih po osnovu prethodne posredne kontrole;

- ✚ izvještaje o posrednoj aktuarskoj kontroli društava za osiguranje koji sadrže: analizu usklađenosti sadržaja mišljenja ovlašćenog aktuara društva za osiguranje sa regulativom, kontrolu dovoljnosti premije, kontrolu načina obračuna tehničkih rezervi po vrstama tehničkih rezervi i ostvareni rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi;
- ✚ izvještaje o posrednoj kontroli u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma društava koja se bave poslovima životnog osiguranja;
- ✚ izvještaj o posrednoj kontroli poslovanja Udruženja koji sadrži pokazatelje poslovanja Garantnog fonda i ažurnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva.

U slučaju da nalazi redovnih posrednih kontrola koje se planiraju sprovesti u 2018. godini ukažu na nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju subjekata nadzora, Agencija će pokrenuti postupke ciljne posredne/neposredne kontrole istih i izreći mjere nadzora u skladu sa Zakonom, a kontinuirano će vršiti i kontrolu postupanja subjekata nadzora po izrečenim mjerama nadzora.

Agencija će, u skladu sa operativnim godišnjim planom neposrednih kontrola poslovanja subjekata nadzora, sprovoditi:

- ✚ sveobuhvatne neposredne kontrole poslovanja društava za osiguranje;
- ✚ sveobuhvatne neposredne kontrole poslovanja društava za zastupanje u osiguranju i društava za posredovanje u osiguranju;
- ✚ redovne ciljne neposredne kontrole poslovanja društava za osiguranje koje će naročito obuhvatiti: analizu proizvoda osiguranja korisnika kredita i osiguranja potraživanja u vezi sa odobrenim kreditima fizičkim i pravnim licima, način obračuna tehničkih rezervi i dovoljnosti istih sa posebnim osvrtom na obračun matematičke rezerve i rezervi za učešće u dobiti i načina pripisa dobiti, usklađenost sa propisima koji uređuju oblast sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma i postupanje subjekata nadzora po izrečenim mjerama nadzora;
- ✚ ciljne neposredne kontrole poslovanja banaka koje obavljaju poslove zastupanja u osiguranju koje će naročito obuhvatiti kontrolu usklađenosti

poslovanja istih sa regulativom koja uređuje oblast zastupanja u osiguranju, tehnologiju rada i rezultate u poslovima zastupanja u osiguranju.

U slučaju da se u postupku neposredne kontrole poslovanja subjekta nadzora utvrde nezakonnosti i nepravilnosti u poslovanju, Agencija će, u skladu sa Zakonom, donijeti mjere nadzora i kontinuirano sprovoditi kontrolu postupanja subjekata nadzora po istim.

Uzimajući u obzir značaj godišnjih sastanaka regulatora koje organizuju regulator austrijskog finansijskog tržišta FMA za grupacije Uniqa, VIG i Grawe, odnosno slovenačka agencija za nadzor tržišta osiguranja AZN za grupacije Sava Re i Triglav, planirano je učešće predstavnika Agencije na istim. Predmetni sastanci su prilika da supervizor finansijske grupe i ostali nacionalni supervizori razmijene informacije o pokazateljima poslovanja društava koja predstavljaju dio finansijske grupe, rizicima kojima su društva izložena u poslovanju kao i o novinama u regulativi zemalja u kojima posluju članice grupe.

IV Zaštita osiguranika, odnosno korisnika osiguranja

Aktivnosti Agencije u dijelu rješavanja prigovora i žalbi osiguranika, korisnika osiguranja i oštećenih lica na rad društava za osiguranje, društava za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju i agencija za pružanje drugih usluga u osiguranju nastavljaju se i u 2018.godini. Ove aktivnosti sprovode se po proceduri propisanoj Pravilnikom o postupku odlučivanja po prigovorima osiguranika i trećih oštećenih lica („Sl. list CG“ br. 38/13), analizom ugovora o osiguranju i internih procedura subjekata koji su predmet prigovora, kao i kroz neposredni kontakt sa licima koja imaju primjedbe na poslovanje subjekata na tržištu osiguranja. Takođe, jedan vid zaštite osiguranika je i pružanje informacija drugim državnim institucijama i organima uprave u pogledu pitanja iz oblasti osiguranja, kao i angažovanje kapaciteta Agencije prilikom izmjena druge regulative, kada takve izmjene obuhvataju pitanja osiguranja.

Budući da je, od jula mjeseca 2015. godine, Agencija član Savjeta za zaštitu potrošača, u toku 2018. godine nastavljaju se aktivnosti predviđene Strategijom zaštite potrošača za period 2016 – 2018. godine, izvještavanje i druge aktivnosti po odluci tog Savjeta.

Za pitanja od značaja za osiguranike, kao i preporuke i stavove koji se odnose na pružaoce usluga u oblasti osiguranja, Agencija će u predmetnom periodu i dalje obezbjeđivati adekvatne informacije na svojoj internet stranici i putem medija.

V Licenciranje subjekata na tržištu osiguranja

Shodno Zakonu u osiguranju, Agencija je nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje pojedinih poslova u okviru djelatnosti osiguranja (osiguranje, reosiguranje, posredovanje odnosno zastupanje u osiguranju i pružanje drugih usluga u osiguranju), kao i za odlučivanje po zahtjevima za dobijanje saglasnosti za sljedeće aktivnosti društava za osiguranje:

- ✚ sticanje kvalifikovanog učešća (kada se dostiže ili prelazi 10% učešća u društvu za osiguranje), kao i povećanje nivoa tog učešća - kojim se dostiže ili prelazi 20%, 30%, 50% ili njime jedno društvo stiče 100% učešća u kapitalu ili pravu glasa u drugom društvu;
- ✚ imenovanje organa upravljanja - članova odbora direktora, izvršnog direktora, kao i spoljnog revizora,
- ✚ izmjene i dopune statuta;
- ✚ promjena sjedišta;
- ✚ statusne promjene;
- ✚ dobrovoljna likvidacija i
- ✚ otvaranje poslovnih jedinica.

Agencija će u toku 2018. godine, u sklopu redovnih aktivnosti, organizovati i polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova zastupanja, odnosno posredovanja u osiguranju, što je propisani korak u dokazivanju osposobljenosti fizičkih lica koja imaju namjeru da se neposredno bave navedenim poslovima.

Pored dva redovna roka, u skladu sa posebnim aktom Agencije, moguće je organizovati i vanredne rokove, o čemu odluku donosi Savjet Agencije, po inicijativama upućenim od strane zainteresovanih lica.

Takođe, Agencija će, u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju u bankama („Sl. List CG“ br. 01/13), odlučivati i o eventualnim zahtjevima poslovnih banaka za dobijanje saglasnosti za obavljanje poslova zastupanja u osiguranju.

Agencija će u 2018. godini sprovesti i aktivnosti licenciranja ovlašćenih aktuara. U dijelu aktivnosti organizacije prvog ciklusa edukacije lica za sticanje ovlašćenja za obavljanje aktuarskih poslova, planirano je da se do kraja 2017. godine održe obuke i prvi ispitni rokovi iz preostala 2 predmeta koji su sastavni dio stručnog ispita, u skladu sa Pravilnikom o uslovima za polaganje, načinu polaganja i programu stručnog ispita za obavljanje poslova ovlašćenog aktuara ("Službeni list Crne Gore", br. 055/15, 058/15, 038/16), dok će se u 2018. godini, po potrebi, organizovati drugi i treći ispitni rokovi iz navedenih predmeta.

VI Izvještavanje i istraživanje tržišta osiguranja

U cilju daljeg usklađivanja sa EU *acquis* -om i najboljom praksom, Agencija će u 2018. godini nastaviti sa sprovođenjem intezivnih aktivnosti na daljem prilagođavanju i unaprijeđenju postojećeg sistema za prikupljanje, klasifikaciju i obradu podataka sa tržišta osiguranja sa izmjenama i dopunama regulative iz oblasti osiguranja. U ovom domenu, Agencija će između ostalog uskladiti interne procese sa novim podzakonskim aktom koji je donijet u 2017. godini, a kojim je unaprijeđen regulatorni okvir kojim se uređuje sadržina podataka i izvještaja koje subjekti nadzora na tržištu osiguranja pripremaju i dostavljaju za potrebe nadzora. Novo rješenje predviđa unaprijeđivanje obuhvata i kvaliteta podataka koje služe kao osnova za nadzor, shodno ciljevima za usklađivanje standarda izvještavanja u sektoru osiguranja sa najboljom praksom.

Nadalje, nastaviće se redovne aktivnosti na analizi podataka sa tržišta osiguranja, pripremi izvještaja i sprovođenju posredne supervizije subjekata

nadzora . Takođe, vršiće se analiza relevantnih pokazatelja stanja i trendova na tržištu osiguranja, i sprovođiti istraživanja o određenim segmentima poslovanja subjekata nadzora i tržišta osiguranja .

Planirane aktivnosti za 2018. godinu u domenu istraživanja i izvještavanja će, između ostalog, obuhvatiti sljedeće aktivnosti:

- ✚ prikupljanje, sistematizaciju i analizu statističkih i finansijskih podataka koje društva za osiguranje, društva za posredovanje, odnosno zastupanje u osiguranju i ostali subjekti na tržištu osiguranja u okviru redovnog izvještavanja dostavljaju Agenciji na mjesečnom, kvartalnom i godišnjem nivou, u skladu sa novim unaprijeđenim podzakonskim okvirom;
- ✚ pripremu i objavljivanje mjesečnih izvještaja o visini ukupne bruto fakturisane premije, strukturisane prema vrstama osiguranja i tržišnom učešću društava za osiguranje u ukupnoj premiji;
- ✚ pripremu i objavljivanje kvartalnih izvještaja o visini ukupne bruto fakturisane premije, broju osiguranja, kao i o broju i visini riješenih šteta po vrstama osiguranja na tržištu kao i podatke o visini bruto fakturisane premije i tržišnom učešću po društvima za osiguranje;
- ✚ pripremu kvartalnih izvještaja o stanju na tržištu osiguranja, koji će obuhvatiti kvartalne podatke o učesnicima na tržištu osiguranja, visini akcijskog kapitala društava za osiguranje, strukturi i visini bruto premije po grupama i vrstama osiguranja kao i po društvima, stepenu koncentracije na tržištu osiguranja, strukturi aktive i pasive na nivou cjelokupnog tržišta, visini i strukturi tehničkih rezervi na nivou tržišta, strukturi deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi po osnovnim kategorijama aktive bilansa stanja, adekvatnosti kapitala društava za osiguranje, visini kapitala i garantnog kapitala na nivou tržišta, rezultatu poslovanja društava, kao i o pokazateljima solventnosti, likvidnosti i ažurnosti u rješavanju i isplati šteta društava za osiguranje.;
- ✚ pripremu i objavljivanje Godišnjeg izvještaja o stanju na tržištu osiguranja Crne Gore, koji će obuhvatiti analizu najznačajnijih trendova, pokazatelja

stanja na tržištu osiguranja, kao i indikatora poslovanja društava za osiguranje.

U Godišnjem izvještaju o stanju na tržištu osiguranja će se posebno analizirati pokazatelji tržišta, kao što su: bruto fakturisana premija, učešće bruto fakturisane premije u BDP-u (penetracija osiguranja), gustina osiguranja, koncentracija na tržištu osiguranja, učešće bruto fakturisane premije po društvima u ukupnoj bruto premiji, analiza strukture portfelja osiguranja po grupama i vrstama osiguranja, analiza strukture aktive i pasive na nivou cjelokupnog tržišta, podaci o visini i strukturi tehničkih rezervi i njihovoj pokrivenosti, adekvatnost kapitala društava za osiguranje, kao i pokazatelji poslovanja kao što su solventnost, reosiguranje, profitabilnost, likvidnost, pokazatelji šteta (ažurnost u rješavanju šteta, kvota šteta i sl.), rezultat poslovanja društava za osiguranje, visina i struktura akcijskog kapitala društava za osiguranje, kao i pokazatelji stanja sredstava i ažurnosti u rješavanju odštetnih zahtjeva Garantnog fonda.

- ✚ objavljivanje kvartalnih finansijskih iskaza (bilans stanja, bilans uspjeha, bilans novčanih tokova i izvještaj o promjenama na kapitalu) i godišnjih revidiranih finansijskih iskaza društava za osiguranje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu;
- ✚ objavljivanje godišnjih revidiranih finansijskih izvještaja društava za osiguranje u skladu sa primjenjivom regulativom;
- ✚ aktivnosti na prikupljanju i analizi podataka i sprovođenje istraživanja i realizaciju drugih obaveza u domenu praćenja i obezbijedivanja finansijske stabilnosti, u skladu sa Zakonom o Savjetu za finansijsku stabilnost ("Sl.list CG" br.44/10), a koje posebno uključuju:
 - prikupljanje, analizu i pripremu kvartalnih izvještaja o statističkim podacima, koji između ostalog obuhvataju podatke o strukturi bruto fakturisane premije, broju osiguranja po vrstama osiguranja, broju i iznosu riješenih šteta po vrstama osiguranja, kao i o finansijskim pokazateljima tržišta osiguranja Crne Gore, o strukturi kapitala i rezervi (sopstvenih izvora sredstava društava)

cjelokupnog tržišta osiguranja, strukturi i visini tehničkih rezervi i njihovom deponovanju i ulaganju, obračunu kapitala i procjene adekvatnosti kapitala, solventnosti, likvidnosti, kao i agregatni bilans stanja i bilans uspjeha;

- prikupljanje statističkih podataka, njihovu analizu i pripremu mjesečnih izvještaja o strukturi bruto fakturisane premije po vrstama osiguranja, broju osiguranja i broju i iznosu riješenih šteta po vrstama osiguranja.

VII Razvoj infrastrukturnih i administrativnih kapaciteta

Fokus aktivnosti Agencije u domenu razvoja će biti usmjeren na unaprijeđivanje i razvoj stručnih kapaciteta zaposlenih, u skladu sa utvrđenim obavezama i djelokrugom rada, kroz stručnu razmjenu, kontinuiranu edukaciju i aktivno učešće na seminarima i konferencijama u zemlji i inostranstvu. Potreba za obezbjeđivanje daljeg razvoja stručnih kapaciteta proizilazi iz zahtjeva koji su postavljeni od strane Evropske unije u pogledu pripreme za primjenu nove regulative u oblasti osiguranja, kao i obavezujućih implementacionih mjera, novih tehničkih standarda i smjernica supervizije -Solventnost II. Navedene obaveze su preuzete u okviru Pregovaračkog poglavlja 9 -*Finansijske usluge* u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji, a podrazumijevaju dugotrajan, izuzetno složen i sveobuhvatan proces transponovanja i primjene.

U 2018. godini će se nastaviti pripremne aktivnosti na stvaranju pretpostavki za razvoj i implementaciju novog informacionog sistema, usklađenog sa zahtijevanim novim evropskim standardima u domenu djelatnosti osiguranja, prema dinamici implementacije projekta iz sredstava predpristupne pomoći IPA II Assistance 2014-2020 koji je predviđen za ovu namjenu.

VIII Bilateralna i multilateralna saradnja

Agencija će obavljati kontinuirane aktivnosti i stručne poslove vezane za bilateralnu i multilateralnu saradnju u području osiguranja i finansijskih tržišta i međunarodnih projekata, u cilju implementacije relevantnih standarda supervizije i najbolje međunarodne prakse. U 2018. godini će se nastaviti intenzivna saradnja sa supervizorima osiguranja, stručnim tijelima i asocijacijama sa područja regije i Evropske unije, kao i sa organizacijama i institucijama finansijskog tržišta u Crnoj Gori, u skladu sa obavezama preuzetim u okviru procesa pristupanja EU, posebno poglavlja 9 -*Finansijske usluge*.

U domenu međunarodne saradnje, nastaviće se dobra praksa kontinuirane saradnje sa drugim supervizorima osiguranja, između ostalog i putem učešća na godišnjim sastancima i međunarodnim i regionalnim stručnim skupovima. U skladu sa navedenim obavezama planirano je i povećano angažovanje zaposlenih u segmentu razmjene stručnih znanja u domenu nove supervizorske prakse i aktivnog učešća u radu asocijacija i institucija u oblasti osiguranja.

Agencija će u narednom periodu nastaviti intenzivnu saradnju sa nadležnim međunarodnim institucijama u cilju obezbjeđivanja tehničke pomoći, savjetodavnih i ekspertskih misija i obuka koje su neophodne za dalji razvoj i jačanje stručnih kapaciteta Agencije koji je neophodan preduslov za primjenu novog EU regulatornog okvira i odnosnih obavezujućih implementacionih mjera, tehničkih standarda kao i smjernica supervizije osiguranja–Solventnost II.

Agencija će u saradnji sa supervizorima iz finansijskog sektora i Ministarstvom finansija, nastaviti aktivnosti na implementaciji projekta *Finansijske usluge: usklađivanje sa EU acquis-om i jačanje kapaciteta supervizora* iz instrumenta IPA II Assistance 2014-2020. U okviru projekta, predviđena je ekspertska pomoć supervizora sa područja Evropske unije u transponovanju nove evropske legislative u oblasti osiguranja, obezbjeđivanje obuka za zaposlene u domenu primjene novog koncepta i standarda supervizije zasnovanog na rizicima.

Takođe Agencija će sprovoditi aktivnosti na implementaciji projekta iz sredstava predpristupne pomoći IPA II Assistance 2014.-2020. koji obuhvata razvoj, instaliranje „tailor-made“ softvera za potrebe prikupljanja i analize kompleksnih

podataka sa tržišta osiguranja koji su neophodni za sprovođenje supervizije u oblasti osiguranja prema novom EU *acquis*-u. Novo softversko rješenje treba da bude razvijeno u saradnji sa stručnim kadrovima u Agenciji i da obezbijedi funkcije automatizovanog prikupljanja, procesuiranja i obrade podataka sa tržišta osiguranja u skladu sa propisanim standardima iz regulatornog okvira Solventnost II. Novo softversko rješenje treba da obezbijedi platformu za redovno izvještavanje u skladu sa taksonomijama i standardima Evropskog nadzornog tijela za osiguranje i profesionalno penziono osiguranje (EIOPA) prema obavezama iz EU *acquis*-a.

Agencija će takođe pripremati zahtjeve i za korišćenje kratkoročnih TAIEX programa za potrebe transponovanja *acquis*-a u određenim specifičnim oblastima osiguranja koje ne zahtijevaju dugoročnu ekspertsku podršku.

U saradnji sa nadležnim stručnim institucijama i društvima za osiguranje koja posluju u Crnoj Gori, Agencija će u 2018. godini nastaviti aktivnosti na promociji osiguranja i edukaciji građana, u cilju potpunijeg korišćenja benefita osiguranja od strane crnogorskih građana i razvoja tržišta osiguranja u Crnoj Gori. Agencija će u domenu informisanja javnosti redovno objavljivati saopštenja i relevantne informacije o tržištu osiguranja i o izmjenama regulative, sa ciljem pružanja blagovremenih i relevantnih informacija korisnicima usluga osiguranja i drugim zainteresovanim stranama.

U 2018. godini nastaviće se aktivnosti na pripremi i implementaciji zajedničkih inicijativa, pripremi strateških dokumenata u domenu ekonomske politike, finansijskog sektora i EU integracija u saradnji sa Skupštinom Crne Gore, Vladom Crne Gore, Ministarstvom finansija, Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija, Centralnom bankom Crne Gore, Komisijom za hartije od vrijednosti i drugim institucijama kojima je povjerena regulatorna funkcija na finansijskom tržištu.

PREDSJEDNIK SAVJETA

Branko Vujović